

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพคนเร่ร่อนเพื่อป้องกันการถูกหลอกลวง : กรณีศึกษา อ.ท่าตูม และ อ.จอมพระ จ.สุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลของโครงการ 3 ด้าน คือ การประเมินสัมฤทธิ์ผลด้านการให้ความรู้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้ในการประกอบอาชีพ ความรู้ในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ และความรู้ในการติดต่อกับหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยหลังจากที่โครงการได้สิ้นสุดลงโดยใช้วิทยาการวิจัยแบบผสมผสานวิธีในการศึกษา ซึ่งจากผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้ สมาชิกในโครงการส่วนมากได้เข้ารับการอบรม และได้คัดเลือกตัวแทนกลุ่มในการติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีเจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่เพื่อให้การติดตามและดูแลในการประกอบอาชีพ เช่น การจัดหาตลาดและการให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพ เป็นต้น ส่วนประเด็นความรู้นั้น สมาชิกในโครงการส่วนมากมีความรู้ในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น มีความรู้ในการรวมกลุ่มออมทรัพย์และมีความรู้ในการติดต่อกับหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ ส่วนในประเด็นการสร้างอาชีพเสริมนั้น พบว่า สมาชิกในโครงการมีอาชีพเสริมทำทุกคน และได้ประกอบอาชีพที่ได้รับการอบรมที่ท้องถิ่น รวมทั้งการประกอบอาชีพเสริมประเภทอื่น ส่วนในประเด็นเรื่องรายได้ของสมาชิกในโครงการนั้น สมาชิกในโครงการส่วนมากมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีหนี้สินลดลง สมาชิกในโครงการบางส่วนได้นำเงินจากการขายผลิตภัณฑ์ไปซื้ออุปกรณ์และสิ่งที่มีความจำเป็นในการประกอบอาชีพ รวมทั้งได้ใช้เงินทุนของกลุ่มประกอบอาชีพแทนที่จะไปกู้ยืมเงินนอกระบบในการใช้จ่าย

ในการศึกษายังพบปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิกในโครงการ เช่น เงินทุนในการประกอบอาชีพ รายได้ยังไม่พอเพียงและที่ดินในการประกอบอาชีพ และสมาชิกในโครงการบางส่วนยังมีความรู้สึกไม่มั่นคง จากการศึกษาสมาชิกในโครงการได้ให้ข้อเสนอแนะคือ เจ้าหน้าที่ควรให้การดูแลในเรื่องการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น การจัดหาตลาดในการรับซื้อผลิตภัณฑ์ของสมาชิกในโครงการ และการพาไปดูงานการประกอบอาชีพอื่น ๆ เพื่อเป็นการสร้างความรู้ให้กับสมาชิกในโครงการ